

det har forundret mig meget, at man har kunnet tvivle om den væsentlige Betydning, som denne Jernbane maa have for Danmark i politisk Henseende, og at derhos den sidste ærede Taler ogsaa i militair Henseende ikke lægger fuldt saa stor Vægt paa denne Bane, som jeg ellers troede, at det mellem Militaire var indconfesso, at der burde tillægges den. Den Bemærkning, at Soldater lige saa godt kunne indfribes og transporteres til Søes fra Kjøbenhavn, som sendes pr. Jernbane til Korsør og derfra indfribes, troer jeg finder sin Gjenlivelse i den Erfaring, vi have gjort i de 3 forløbne Krigsaaar. Dersom den ærede Landsthingsmand havde Ret, saa indseer jeg virkelig ikke, hvorfor man skulde have ladet saa store Mængder af de Tropper, der forsendtes til Hertugdømmerne, gaae langs ad Chausseen til Korsør for der at indfribes, istedetfor strax at indfribte dem i Kjøbenhavn, (Lüttichau: Mangel paa Transportfibe!) hvortil der maatte være saa meget større Opfordring, saalænge man ingen Jernbane havde, end om der havde været en saadan; thi man vilde dog i langt kortere Tid have kunnet transportere Tropperne til Søes ligesaa fra Kjøbenhavn, end ved at lade dem spadserere paa deres Been hele Sjælland igjennem.

I politisk Henseende troer jeg ikke, at det skal kunne nægtes, at denne Bane er af stor Betydning. Der er her ikke Tale om at nærme Kjøbenhavn til Korsør; Korsør forsvinder ganske i Sammenligning med den Fordeel, man har for Die. Der er slet ikke Spørgsmaal om Korsør, om den eksisterer eller ikke; det, der er Spørgsmaal om, er simpelt hen, om det kan nægtes, at Kjøbenhavn virkelig kommer til at ligge Centrum af Riget — hvad enten det nu er Odense, Korsør eller Fredericia — saa mange Mile nærmere end nu, og det kan ikke benægtes. Det kan heller ikke benægtes, at det er af den største Vigtighed, at Hovedstaden, som er Sædet for Regjeringen og saa mange andre Institutioner, paa denne Maade rykker det øvrige Rige meget nærmere. Hvad de commercielle Forhold angaaer, er det jo vistnok umuligt med Tal noie at godtgjøre, hvorvidt denne Bane vil forrente

sig eller ikke; der har været opstillet Tal i begge Retninger mod hinanden, men jeg maa dog bemærke, at det er en Kjendsgjerning, at skøndt Pressen ingenlunde har behandlet Sagen eenfaldigt, saaledes som Majoriteten af Udvalget har fremført, idet den først i den allersidste Tid, da Sagen omtrent var udkæmpet, i Almindelighed har udtalt sig for Sagen, men tilforn ogsaa mod den —, har der dog været opstillet langt flere Tal for at godtgjøre, og har man ogsaa, troer jeg, været heldigere med at godtgjøre Sandsynligheden af, at denne Bane ret godt vilde forrente sig, end ved at føre det modsatte Beviis. — Man har sagt, at Kiel-Altona Jernbanen ikke skulde kunne afgive nogen passende Sammenligningsgjensstand med denne Bane; jeg maa imidlertid tillade mig at troe, at den netop afgiver en ualmindelig gunstig Sammenligningsgjensstand. Det, som er det Charakteristiske ved Kiel-Altona Jernbanen, og som gjør, at den forrenter sig, er meget mindre det, at den forbinder 2 Havne, ved at den gaaer gennem et Land som Holsteen fra en By som Hamborg, der staaer i det samme Forhold til Holsteen, som Kjøbenhavn til Sjælland, hvad de commercielle Forhold angaaer, ligesom Holsteen i commercial Henseende paa det Nærmeste staaer paa det samme Trin som Sjælland; og det er anseet for en Kjendsgjerning, at det, der meest bidrager til, at Kiel-Altona Jernbanen betaler sig, er ikke Transitbefordringen af Gods eller Personer, men netop Mellemstationerne. Og hvis man end vil sige, at Kjøbenhavn ikke er saa gunstigt et Udgangspunkt som Hamborg, maa det paa den anden Side erindres, at Korsør eller det Sted, hvor Korsør ligger, aldeles aaseet fra Byen, er et gunstigere Udgangspunkt end Kiel. Det kan ikke nægtes, at et Udgangspunkt som Korsør maa være overordentlig gunstigt, idet man ved en hensigtsmæssig Anvendelse af Dampskibsraften kan forene Lolland, Falster, Slesvig og Sylsland med dette ene Punkt, og saaledes ved en forenet Kjørsel paa Jernbanen fra dette Punkt samle hele Samsørdsejen dérfra til Kjøbenhavn. Naar man vil lægge en særdeles Vægt paa Kiels Beliggenhed, maa det erindres, at